

Belgie – Belgique
P.B.
1860 MEISE
2/2918

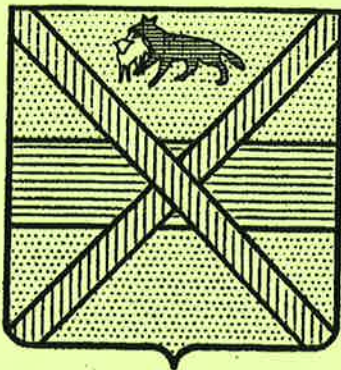
Afgiftekantoor: 1860 Meise

Berla

Heemkundige kring

Meise Oppem Wolvertem

en omgeving

Archief en bibliotheek

Brusselsesteenweg 73

1860 Meise

Berla is aangesloten bij

Vlaams Centrum voor Volkscultuur

Driemaandelijks tijdschrift

Nr. 74 – december 2003

VLAAMSE
CONTACTCOMMISSIE
MONUMENTENZORG

INHOUD

Ten geleide		2
Geschiedenis van Vilvoorde	E. Peetermans	3
Frans Huysmans	Frans Van Campenhuot	15
De parochieregisters van Rossem	Medard Mierenhout	17
Het toneelleven in Meise	Piet De Cuyper	23
Zoals de ouden zongen	Jef Van den Brande	27

BERLA

driemaandelijks tijdschrift

Nummer 74 - december 2003.

TEN GELEIDE

Wellicht is dit het laatste BERLA-nummer in zijn huidige gedaante. Inderdaad werden in alle stilte de grafische kanonnen in stelling gebracht om U van volgend jaar af een prima verzorgde uitgave aan te bieden : eenvormig lettertype, perfecte weergave van documenten, puntgave afbeeldingen ... Met een meer dan jaloerse blik op de publicaties van omliggende kringen willen onze technische medewerkers U nog beter bezorgen.

Michel Van den Broeck lijkt wel gepassioneerd door de geschiedenis van Vilvoorde. Het enige geheim dat is bewaard gebleven is wel of de H. Amalberga al dan niet langs de Temsesteenweg is getrokken. Verder werd nauwkeurig verslag uitgebracht over de meest recente voordracht voor Uw heemkring.

Frans Van Campenhout schetst de levensloop van Frans Huysmans, een missionaris uit Wolvertem die op 4 september 2001 is overleden : een stukje wereldgeschiedenis in lokaal verband. Een andere oude bekende, **Medard Moerenhout**, neusde verder in de parochieregisters van Rossem en lichtte de doopakten van de familie De Vlem(m)inck.

In zijn reeks over het toneellevens van Meise brengt **Piet De Cuyper** de Bond van Gepensioneerden op de voorgrond en een éénmalige opvoering van K.A.V. Ook de plaatselijke scholen stonden op toneelgebied hun mannetje, maar daarover meer in een volgende aflevering.

Jef Van den Brande belicht ten slotte de bakkersfamilie Weverberg en de doktersfamilie Van den Bruel, beide uit Wolvertem. En voor 15 mei 2004 wordt, bij voldoende belangstelling, reeds een nieuwe uitstap aangekondigd.

Wat staat er anders nog op stapel voor 2004 ? De uitgave van de toponymie, met bijhorende kaarten en registers, zowel van Meise als van Wolvertem, een reeks over bestaande (water)molens en verdwenen (wind)molens door Achiel Jacobs, die ook de kerken en kapellen onder handen (en in de lens) nam en nog zoveel meer. Redenen te over dus om opnieuw lid te worden of te blijven van

BERLA

3. Vilvoorde in de X^{de} eeuw.

Gelegen ten noorden van de Zenne in een gebied met vruchtbare kleigrond en met water in overvloed. Het domein na de invallen van de Noormannen was reeds fors ontwikkeld. In 947 was de kerk reeds zo belangrijk dat Otto I al haar goederen en tienden aan de abdij van Chèvremont schonk. Eenmaal keizer schonk hij in 972 deze abdij aan de Kapittelkerk van O.L. Vrouw te Aken.

De ontwikkeling van het domein was ook te wijten aan de Zenne, een belangrijke verkeersader. Het lag eveneens bij een diverticulum van de Romeinse heirbaan: Bavay - Asse - Elewijt. De stad ontwikkelde zich ten noorden van de Zenne langsheen de weg die van Asse kwam. In deze periode werden in het toenmalige Duitsland waartoe Brabant behoorde, 29 markten opgericht tussen 936 en 1002. Hiertoe behoorde Vilvoorde en dat was economisch heel belangrijk.

Uit die tijd stammen:

De Zennebrug - Visserstraat - Molenstraat, - richting oosten (Elewijt)

De Markt en de Varkensmarkt en de Meer, - richting Leuven.

4. De Grimbergse Oorlog (1139 – 1159) en zijn gevolgen.

Begin van de 12de eeuw kende de bloei van deze regio een einde, ten gevolge van de "Grimbergse Oorlog." Dit gebeurde ten tijde van Godfried II en Godfried III "in de wieg." De oorzaak was de "Heerlijkheid Mechelen" dat in het gebied van de Berthouts lag, maar aan Luik toebehoorde. Na 1159 werd het beheerd door de heren van Grimbergen, maar het was in feite onafhankelijk en daarom verkocht de Luikse Prinsbisshop het aan de Graaf van Vlaanderen. Zo bleef Mechelen nog geruime tijd een enclave in de Brabantse gouw. In die oorlog ontstond "de legende van de kleine Godfried III in de wieg", tijdens een veldslag die de Brabanders toen wonnen. Van de verovering van de burcht weten wij zeer weinig.

Het enige houvast komt van een kroniekschrijver:

"Toen werd de grote en befaamde burcht van Grimbergen, die door menselijke macht moeilijk te veroveren was, door een rechtvaardig Godsoordeel verbrand en vernield tot op de grond." Dit gebeurde op 1 oktober 1159.

Deze twintigjarige oorlog was een ramp voor gans de streek: moorden, branden, plundersingen waren dagelijkse kost en de streek kende grote hongersnood, armoede en ellende. Boeren verlieten hun akkers, ambachtslui trokken weg en zochten elders een veiliger onderkomen.

5. Hertog Hendrik I (1190 – 1235)

Toen Hendrik I huwde kreeg hij als bruidschat Brussel en zijn kasteel, Vilvoorde, Sint-Pieters-Leeuw, Ukkel en Ruisbroek en al zijn bezittingen tussen Zenne en Vlaanderen. In 1192 kwam verandering in de toestand. Sommige beweren dat door de nog heersende ellende Hendrik I de "keure van 1192" uitvaardigde. Vilvoorde werd toen ook een versterkte stad om Brabant te verdedigen tegen Vlaanderen.

Hieruit blijkt dat Vilvoorde niet meer toebehoorde aan de kerk van Aken. Het kapittel van Aken gaf in 1245 de O.L.Vrouwkerk en haar patrimonium in erfpacht aan de abdij van Terkameren.

Vanaf 1192 verbleven de hertogen van Brabant, regelmatig te Vilvoorde. Gelegen tussen drie voornamen steden; Mechelen, Leuven en Brussel, en door Hendrik I aanzien als zijn allodium, nam de stad in belang toe.

6. DE "Gouden 13de eeuw"

Men richtte er een meierij op en een residentie voor de ontvanger der domeinen. De grote rijkdom van Vilvoorde kwam er ook door de lakenindustrie die in vele Brabantse steden begon te bloeien. De hoge kwaliteit van het Brabantse laken (= luxe) kwam door de Engelse wol en we vinden het Vilvoords laken overal: in Spanje, aan het Franse hof, in Bazil en het Rijnland, bij de Teutoonse ridderorde enz. De stad produceerde eveneens minder luxueus laken, "het wit laken", met wol van de Kempische schapen.

In die tijd werd de lakenhalle gebouwd. Wanneer Vlaanderen in 1298 in oorlog kwam tegen Frankrijk was dit een pluspunt voor de Brabanders, die door de Franse koning bevoordeeld werden. Deze situatie duurde tot in de 15de eeuw. Nadien kwam een andere trend in de mode: men koos nu voor minder duurzaam laken. Dit veroorzaakte, vermindering van de winst en vele vaklui verlieten te stad op zoek naar betere oorden.

Een tweede belangrijke industrie was de steenontginning te Peutie, Melsbroek, Machelen en Diegem. Het betrof een kalkachtige zandsteen die vooral diende voor het plaveien van straten en binnenkoeren van de woningen. Hij werd ook uitgevoerd naar de buurlanden. (Nederland tot de 20ste eeuw) Het vervoer gebeurde via de Zenne, langs de binnenvaart van Vilvoorde. Dit was ook de oorsprong van vele conflicten met Brussel omwille van de tolrechten.

Naast deze twee voornamen industrieën waren te Vilvoorde vele andere ambachten te vinden, zoals brouwers, timmerlieden, kleermakers, bouwvakkers, enz. Zij hadden allen hun eigen gilden.

7. De verwoesting van Vilvoorde (1489)

Die gebeurde ten tijd van Maximiliaan van Oostenrijk. Wanneer hij in 1488 door de Bruggelingen vrijgelaten werd hield hij zich niet aan het gesloten verdrag. Hierdoor kwamen de Vlamingen onder leiding van Filips van Kleef in opstand en zij kregen steun van Brabant.

Maximiliaan zond dan troepen naar Mechelen en Vilvoorde om deze steden te bezetten. Nadien verliet hij de Nederlanden en benoemde Albrecht III tot stadhouder-generaal. Deze kreeg als opdracht de opstand te onderdrukken die overal woedde in Vlaanderen, Zuid-Brabant, Holland, Zeeland, Luik, enz.

Op aanvraag van de oproerige steden belegde Albrecht III twee bijeenkomsten van de Staten-Generaal te Mechelen en te Vilvoorde, maar er kwam geen akkoord. Albrecht trok ten strijde tegen diverse versterkte plaatsen rond Brussel. De Duitsers en Zwitsers die te Vilvoorde gelegerd waren, moesten hierdoor de stad verlaten en werden door Mechelaars vervangen. Deze maakten zich weinig zorgen over hun opdracht en de Vilvoordenaars evenmin.

De situatie kwam aan de oren van de Brusselaars. Zij trokken op 4 april naar Vilvoorde en vielen de stad aan. De Mechelaars werden verrast en gedood, gevangen genomen of sloegen op de vlucht; sommigen vonden een veilig onderkomen in het kasteel. De stad werd geplunderd, huizen brandden af. Het was een ramp voor de stad. Het stadhuis, het vleeshuis, de lakenhalle, de huizen rond de markt en ongeveer één derde van de woningen moesten eraan geloven. Vilvoorde had door onwaakzaamheid en nalatigheid een hoge prijs betaald.

8. O.L.Vrouw van den Troost

Eén van de historische gebouwen die Vilvoorde nog sieren is "Den Troost". Dit gebouw heeft een lange geschiedenis, die men in drie periodes kan opdelen:

1. Het Begijnhof.
2. Begijnen en karmelieten.
3. De karmelieten.

Het begijnhof vestigde zich in de villa (dorp) Filfurdom. Het bevond zich tussen Peutie en de stadskern niet ver van de Woluwebeek en werd "Steenvoorden" genoemd.

Als stichtingsdatum mogen we het jaar 1239 aannemen. De oprichting en later de faam van de instelling staat in nauw verband met het miraculeuze beeldje van O.L.Vrouw. Dit beeldje, uit een reeks van vier, was bezit van de H. Elisabeth van Hongarije. Zij schonk het beeldje aan haar dochter Sofie van Thuringen, echtgenote van Hendrik II de Edelmoedige, hertog van Brabant. Die schonk het beeldje uit medelijden bij haar vertrek aan de zeven arme vrouwen die zij onder haar bescherming had genomen.

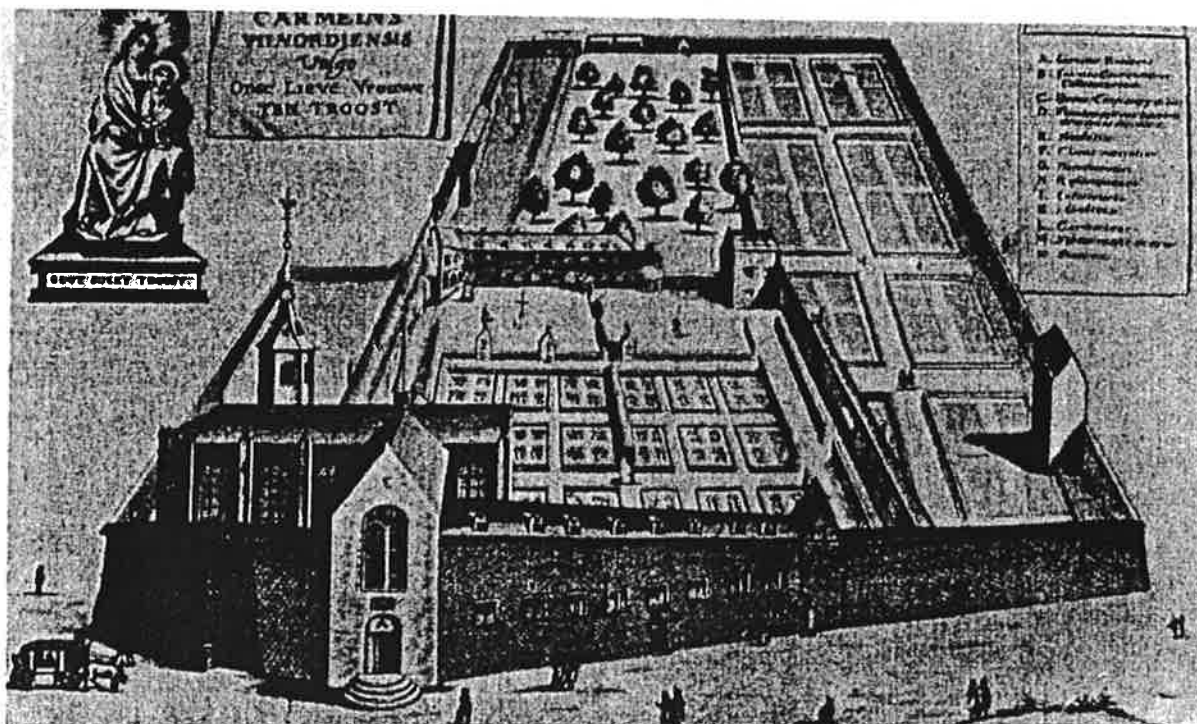
Het was in de periode dat de begijnhoven hun bloeiperiode kenden. Onze Vilvoordse begijnen, zoals alle anderen, kenden problemen, (toverij, bijbelcommentaar, mystieke teksten) waar de kerk zwaar aan tilde. (Concilie 1311 te Vienne). De Brabantse begijnen werden echter onschuldig verklaard en konden hun weg verdergaan. Zij werden door de paus beschermd.

Nochtans werden onze begijntjes later beficht van een ongedisciplineerde levenswijze, (balspel, het stilzwijgen en respect tegen de kapelaan). Om de aftakeling van het begijnhof tegen te gaan in 1496, werden Luikse karmelietessen wier klooster vernietigd was, werden ondergebracht in het Vilvoordse begijnhof. Maar deze samenleving liep niet van een leien dakje en de overheid moest tussenbeide komen om de ruzie te luwen.

De rust duurde niet lang, de leer van Luther en Calvijn kende steeds meer succes alhoewel keizer Karel V reeds in 1522 de "Inquisitie" oprichtte en vele plakaten uitvaardigde tegen de nieuwe leer. In 1566 brak dan de "Beeldenstorm" uit en in 1578 werd het Begijnhof verwoest. De twee gemeenschappen werden definitief gescheiden. In 1633 werd de Steenvoorkapel opgericht als nagedachtenis van het begijnhof.

De begijnen kregen een nieuw tehuis tussen de kerk en het "Monnikhof", waar ze in rust en vrede leefden tot 1796. De Franse Republiek ontnam het beheer van hun bezittingen en die werden nu bestuurd door de burgerlijke godshuizen. De laatste begijn was Maria Francisca Gotermans (1840). Het begijnhof werd verkocht. Er kwam een school in de plaats, nadien een kazerne en ten tijde van Portaels werd het domein verkaveld. In 1904 werd het domein totaal afgebroken.

Na 1578 trèkken de karmelietessen naar Herlaer en voor hen begint een periode van vluchten (met het beeldje): Mechelen, Antwerpen, Brussel alhoewel ze reeds in 1586 in de Troost vertoefden. De actuele Troostkerk werd gebouwd tussen 1646 en 1695. In 1665 bouwden de zusters een kostschool voor meisjes.

De Troost ondervond hierdoor geen hinder ten tijde van de Oostenrijkers. Op 5 november 1796 werden de zusters door de sansculotten gewelddadig uit het klooster verwijderd. In 1799 werd het klooster verkocht voor 710.000 waardeloze ponden, aan twee stromannen de heren Massioty en Vandenplas, in naam van de karmelietessen.

Na het concordaat keerden onze zusters in 1802 terug naar hun klooster.

9. Theoloog William Tyndale.(1483-1536)

De geschiedenis van deze man speelt zich af ten tijde van de godsdienstoorlogen tussen de gereformeerden (Luther en Calvijn) en de Roomse kerk. Deze ketterijen had keizer Karel pijnlijk ervaren in Duitsland. Daarom streed hij met alle middelen om de Nederlanden vrij te houden van ketterij.

In 1522 richtte keizer Karel V de "Inquisitie" op, met burgerlijke en kerkelijke rechtbanken. Van 1521 tot 1550 vaardigde hij plakkaaten uit tegen de ketters. Grote overtredingen betekenden de doodstraf. In die periode werd William Tyndale als gevangene voor de Reformatie naar Vilvoorde gezonden. In onze gewesten werd er weinig over hem gesproken, maar in Engeland was hij zeer bekend.

Van Tyndale weten wij heel weinig. Hij is geboren in Wales en priester gewijd in 1521. Eenmaal aan de universiteit kwam hij sterk onder de indruk van Luther en het onderwijs van Erasmus. Hij vervoegde de Anabaptisten en maakte plannen om de Bijbel in het Engels te vertalen. Hij stelde vast dat hij op steun van niemand kon rekenen in Engeland en trok naar het vasteland waar het protestantisme terrein won. De Duitse vertaling van de Bijbel kende er veel succes.

Te Hamburg verscheen zijn eerste uitgave van het Nieuw Testament: dit had tot gevolg dat Tyndale overal vervolgd werd. Tijdens zijn vlucht verbleef hij dikwijls te Antwerpen. Hier werd hij 1535 in de val gelokt en opgesloten in de gevangenis van het kasteel te Vilvoorde. Hij verbleef er één jaar en 135 dagen.

De instructie van het proces werd gehouden door drie inquisitoren en vier juristenconsulten. Zij veroordeelden hem tot de doodstraf en hij werd terechtgesteld te Vilvoorde op 6 oktober 1536, door wurging en verbranding.

Zijn laatste woorden waren:

"Heer, open de ogen van de Engelse koning".

In 1912 werd te Vilvoorde door de protestantse gemeenschap een standbeeld opgericht ter ere van Theoloog Tyndale.

10 Het Kasteel van Vilvoorde.

Het kasteel werd gebouwd tussen 1375 en 1380 met de boete opgelegd door hertog Wenzel aan de Leuvenaars. Dit tengevolge van een opstand van de ambachten onder leiding van Pieter Coutereel. Het werd gebouwd op de rechteroever van de Zenne, niet ver van de kerk. Het had meerdere functies:

Was een element van de stadsverdediging.

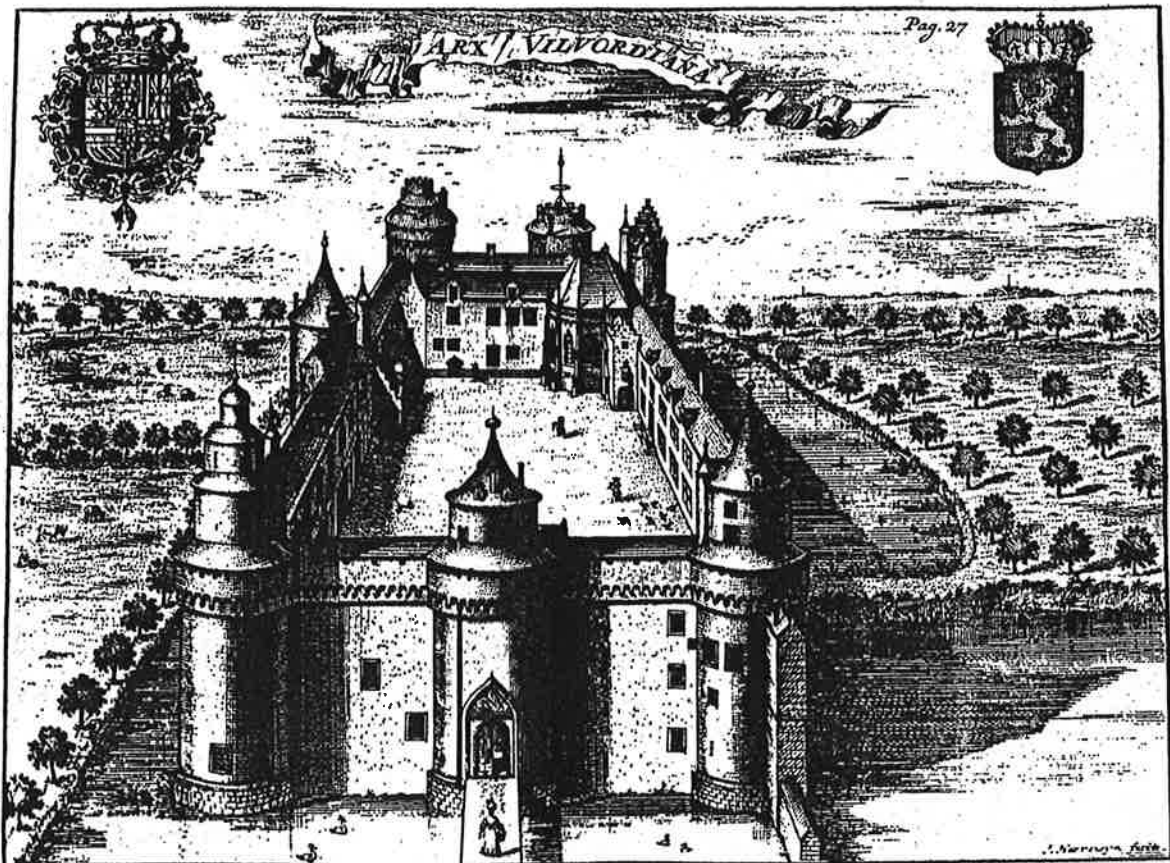
Het laatste toevluchtsoord voor de verdedigers.

Een steunpunt voor de vorst wanneer de Vilvoordenaren in opstand kwamen.

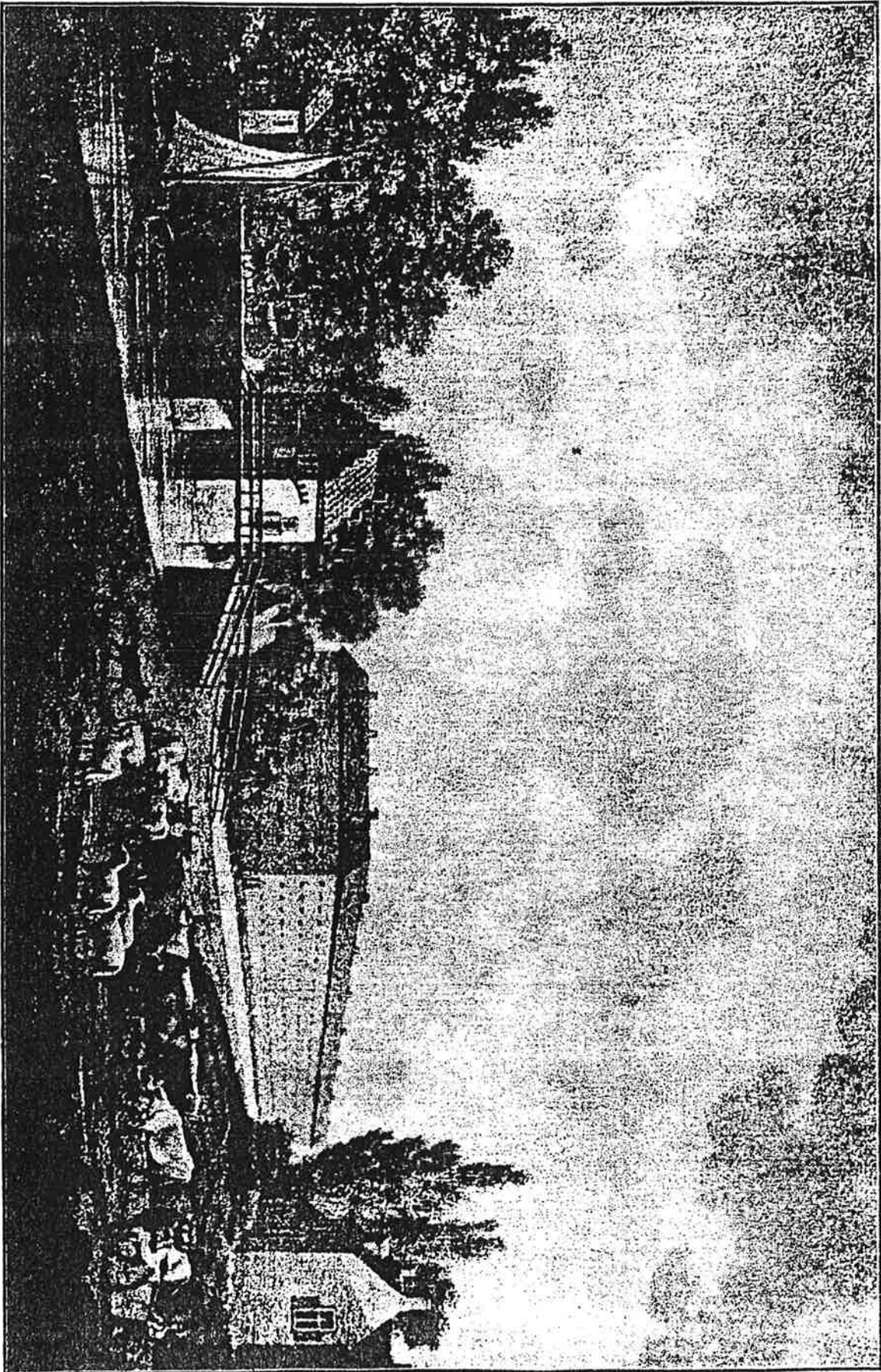
Controle op de schepen en het tolrecht op de Zenne.

Vergaderingen van de hertog en verdragen werden er gesloten.

Tijdens de bouw van het kasteel nam de artillerie in belang toe. Het kasteel was reeds verouderd voor de moderne oorlogvoering. We moeten wachten tot 1406 vooraleer er kanonnen te Vilvoorde verschenen. Het kasteel onderging vele wijzigingen: in 1445 door Filips de Goede, en in 1538 herstelling van een toren die neergebliksemd was. In 1609 werd het kasteel versterkt met verschansingen.

Stilaan begon het verval omwille van de hoge onderhoudskosten en in 1709 was een groot gedeelte in een erbarmelijke staat. De kosten werden op 58.000 gulden geraamd en men besloot het kasteel af te breken en er een tuchthuis te bouwen. Dit gebeurde ten tijde van Karel van Lotharingen.

LA MAISON DE CORRECTION, d'après la lithographie de J.-B. Madou.

11 De Correctie.

Door de "Verlichting" kenden de gevangenen geen vergelijking meer met vroeger, waar kerker en vergeetput het lot van de gevangenen waren. Het eten bestond uit water en brood en de behandeling gebeurde in functie van de cipiers. Er waren toen geen reglementen. Tijdens de regering van Maria-Theresia kwam hier verandering in: elke gevangene was vatbaar voor verbetering. Alle gevangenen werden in een hetzelfde gebouw ondergebracht.

De idee ontstond rond 1776. De keizerin gaf toestemming het kasteel, in bezit van de Oostenrijkse Kroon, af te breken. Er werd 400.000 gulden krediet uitgetrokken en een wedstrijd uitgeschreven, die werd gewonnen door Laurent-Benoit Dewez. Het complex kwam er niet zonder moeite: geldgebrek, tegenkanting van de Staten van Brabant. Ook problemen met Dewez, hofarchitect: hem werden alle kwalen verweten uit jaloersheid.

Het gebouw mat 190 x 190m en had 3 verdiepingen, 8 binnenplaatsen en 1200 cellen langs lage smalle gangen. Alles werd ordeloos gebouwd: werkplaatsen, kapel, bakkerij, enz. Ze lagen her en der over het complex verspreid. Voor architect Dewez was dit de eerste maal dat hij een tuchthuis bouwde en hij had geen enkel voorbeeld.

De officiële indienstneming gebeurde op 11 februari 1779 voor mannen en vrouwen. De welgestelde gevangenen moesten voor eigen onderhoud zorgen, de anderen op kosten van de staat. Straffen waren voorzien: in de ijzers slaan, in het zwarte hok opsluiten, stokslagen enz. Deze straffen werden in 1830 afgeschaft. In 1794 werd een deel van het gebouw een krijgshospitaal voor zieke en gekwetste Oostenrijkse soldaten. Dit werd nagevolgd tijdens de Franse bezetting.

In 1798 werden hospitaal en gevangenis afgeschaft en werd een tuchthuis voor bedelaars. De hygiënische toestand was zo slecht dat ziekten uitbraken; 588 overlijdens in 1803. Het bedelaarsgesticht wordt in 1811 opgedoekt en de bewoners worden allen naar de Terkamerenabdij gestuurd, waar de toestand niet veel beter was. Tijdens het keizerrijk onder Napoleon werd het terug een gevangenis. In 1814 brak er een opstand los onder leiding van de gevangenen die het gebouw wilden plunderen maar de burgerwacht kon dit voorkomen.

De Hollanders plaatsten dan de instelling onder toezicht van een beheerraad. De gevangenis moest vanaf nu voor eigen onderhoud zorgen. Wanneer de galeien in 1835 te Antwerpen werden afgeschaft, werden de boeven allen naar Vilvoorde overgebracht. In de nacht van 28 op 29 augustus 1822 werd het gebouw in brand gestoken. De twee beschuldigen werden vlug gevonden en op 11 februari 1823 onhoofd op de "Grote Markt" te Vilvoorde.

De Belgische Staat zette de verbeteringen verder: van 1832 tot 1840 werd het gebouw een vrouwengevangenis. Van 1871 tot 1904 was het eigendom van het ministerie van oorlog. Het werd een onderkomen voor de veroordeelde soldaten, van de tuchtcompagnies. Later werd het een lazaret voor het bezettingsleger en dan kwam het in handen van de transmissietroepen: zij verdwenen in 1974.

De stad Vilvoorde kocht de Correctie voor de som van 24.651.825 BEF voor zijn stadsdiensten. Lang bestond twijfel over de toekomst, hierdoor verkommerde het gebouw. Dank zij Sint-Lucas en de Heemkunde van Vilvoorde zal het gebouw een nieuwe bestemming krijgen in de context van een nieuwe wijk "Vilvordia Nova".

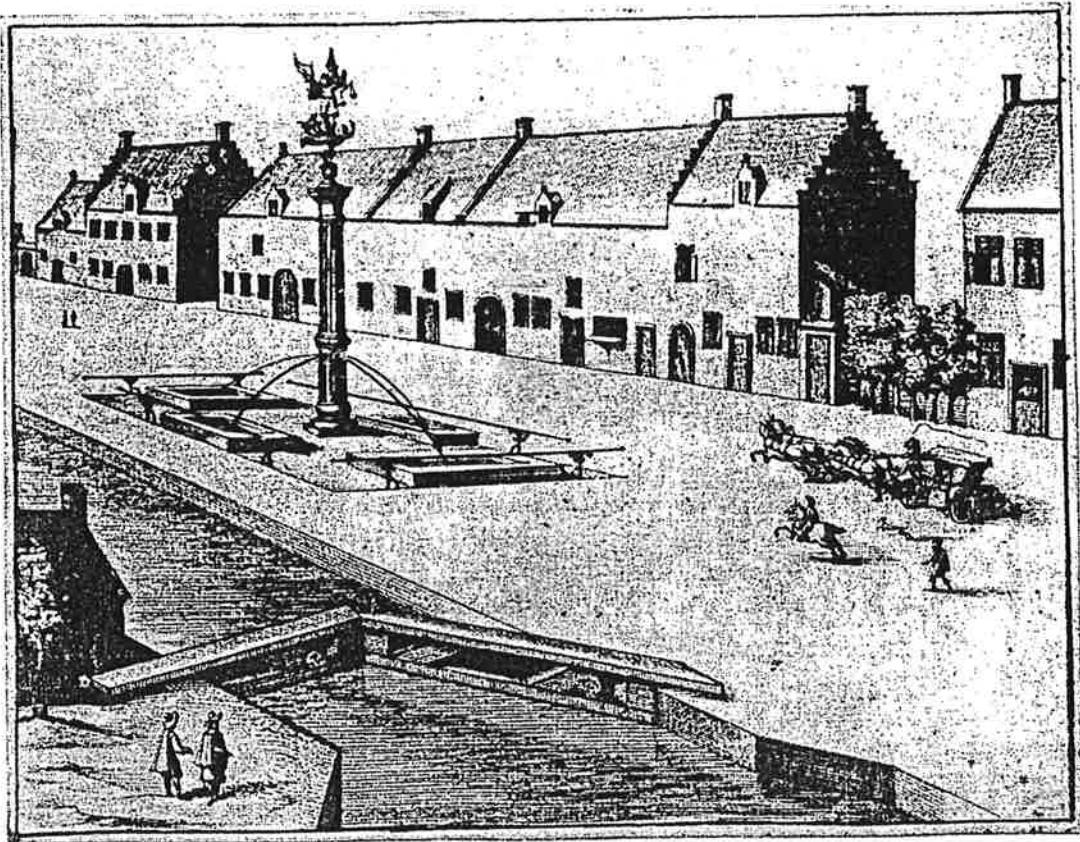
12. De Vaart – Drie Fonteinen.

De scheepvaart op de Zenne was economisch belangrijk voor Vilvoorde en zijn bewoners. Wanneer Brussel plannen had om een kanaal te graven, kwam er veel verzet van Vilvoorde. Alles werd bijgelegd en Brussel was heel inschikkelijk:

- Vilvoorde mocht een kade bouwen tussen de Vlaamse poort en het kasteel.
- Plaatsen van een duiker voor de Ransbeek.
- Een ophaalbrug en het sas van de Drie Fonteinen.

De eerste spadensteek gebeurde te Willebroek op 16 juni 1550 en de werken werden beëindigd op 17 september 1561. De plechtige inhuldiging te Brussel had plaats op 12 oktober 1561, en ging gepaard met grote feestelijkheden en prijskampen waaraan Vilvoorde meedeed. Er kwam onmiddellijk een reizigersdienst, tweemaal daags. Het vervoer langs het kanaal nam een snelle uitbreiding ten koste van de Zenne, vanaf 1595 viel de scheepvaart op de Zenne stil.

Eenmaal alles goed functioneerde bekommerde de Brusselaars zich nog weinig om de gedane geloften en probeerden alle lakens naar zich te trekken (rechten, tollens, enz). Vilvoorde reageerde hierop en kreeg meermaals gelijk van de Soevereine Raad van Brabant. Langzaam kwam alles op het goede spoor en in 1830 werd het kanaal aangepast. Het kanaal werd van 6 tot 7.5 m breder en de ophaalbrug werd door een draaibrug vervangen. Trekdienst gebeurde met paarden tot 1868, nadien trokken slepers zich voort met een ketting, die in de vaart lag, deze was 28 km lang. Later kwamen er slepers aangedreven met stoom.

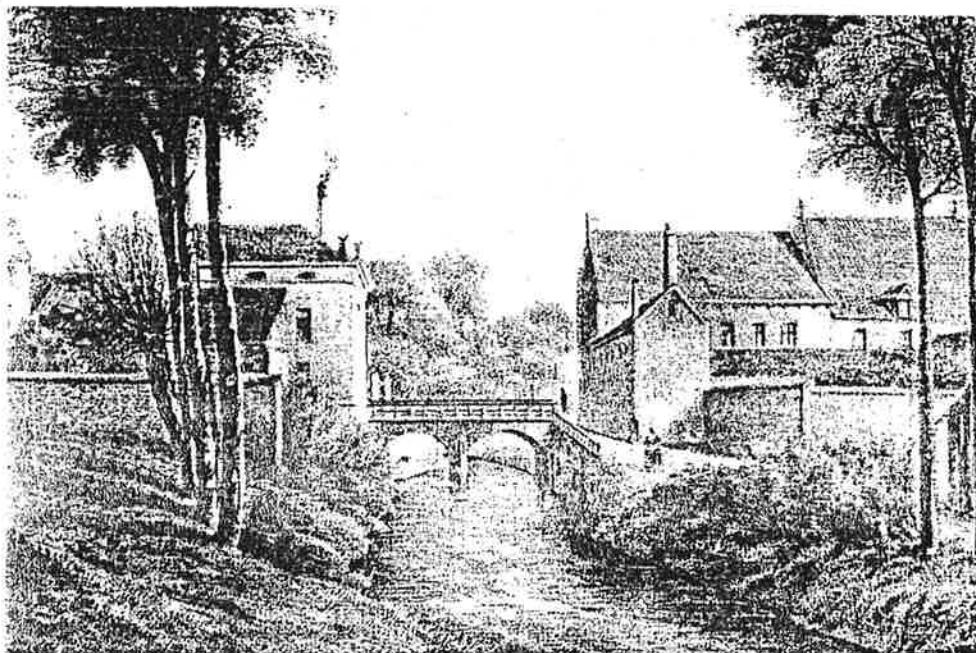
Vilvoorde.
De Drie Fonteinen in 1659.

Op 1 januari 1898 werd het Kanaal overdragen aan een "N.V." Later en tot heden wordt het beheerd door de "Maritieme Diensten". In nauw verband met het kanaal ontstonden de "Drie Fonteinen". Te Ransbeek op de gronden van de Commanderie van Pitzenburg en het Hospitaal van Vilvoorde begon men op 30 juli 1560 met de bouw van één van de vier sluizen, die het verval van de vaart moesten regelen. Het kunstwerk was na één jaar beëindigd. In 1565 werd de sluis door de stad Brussel versierd met een fontein, bestaande uit een gedraaide kolom en bekken. Ze was voorzien van vier spuitarmen en het standbeeld van Sint - Michiel en zijn weegschaal.

Tijdens de Franse bezetting werd de fontein vernietigd, maar in 1820 heropgebouwd. Enkele jaren later werd ze definitief afgebroken. Zij was een hinder voor de scheepvaart.

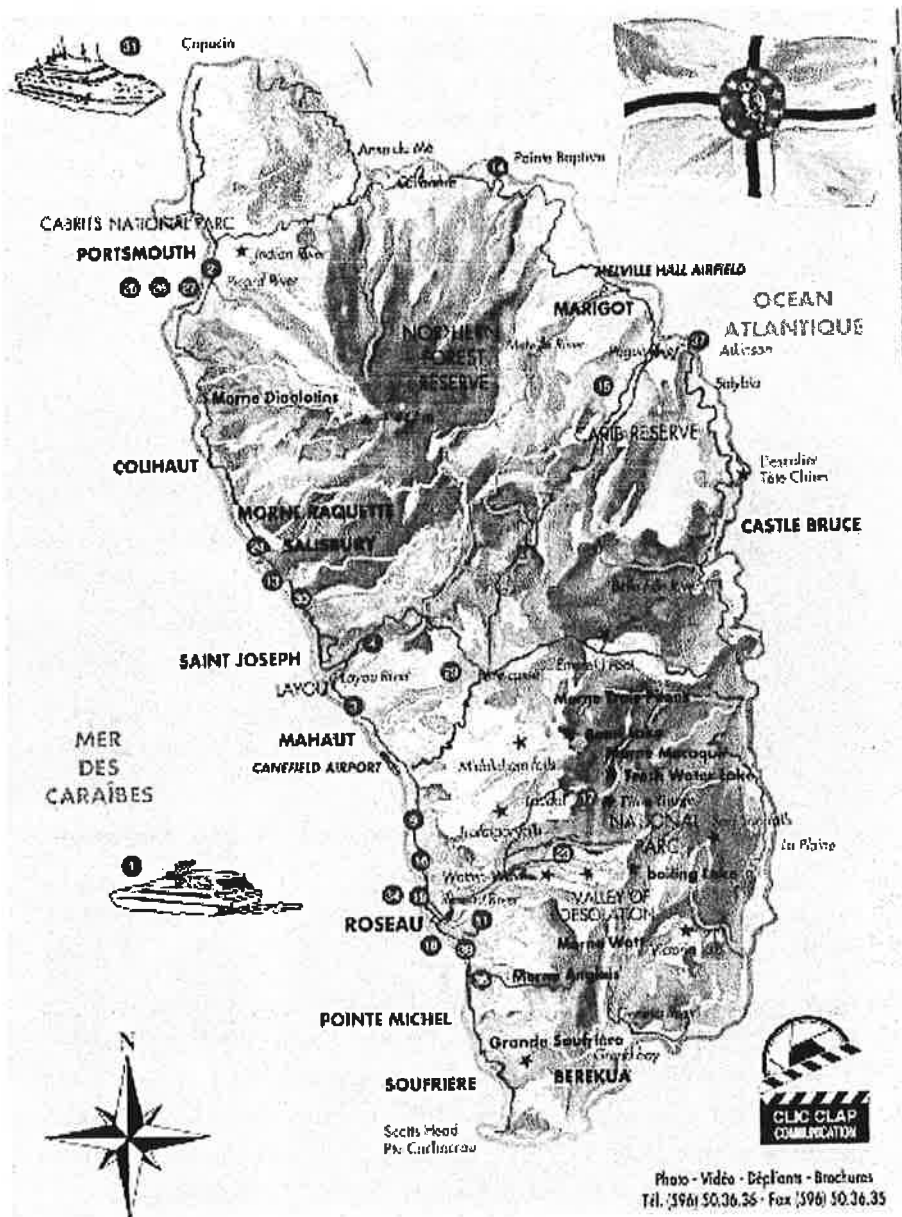
Vanaf midden van de 18de eeuw begonnen rijke burgers gronden te kopen langsheen de vaart. Er verschenen luxueuze kastelen en villa's. Zij waren geïnspireerd naar de Franse kastelen, met namen als: Fontigny, L'Amour, Versailles, enz. Het kasteel Fontainebleau werd later bekend als het kasteel van Orban. De stallingen en de orangerie zijn nog de weinige overblijfselen uit die "goede oude tijd." De kanaaloever van Laken naar Vilvoorde werd beschouwd als de mooiste wandeling in en om Brussel en het gebied kreeg dan ook de naam "Petit-Paris."

Na de eerste wereldoorlog begon dan de industrialisatie van het kanaal: alle prachtige villa's en gronden moesten stelselmatig wijken voor allerhande bedrijven. In de laatste decennia verdwenen stilaan deze bedrijven, behalve de Brusselse haven.

Vilvoorde.
De Zenne in 1864.

Deze tekst werd geschreven door de heer E. Peetermans, licentiaat in de geschiedenis, voor de voordracht gehouden voor Berla, onze heemkring op 9 september 2003. Hij heeft een boeiende voordracht gehouden met woord en beeld, over het wel en wee van de stad Vilvoorde. Het initiatief werd besloten met een avondwandeling op vrijdag 19 september in de oude kern van de stad Vilvoorde. Berla dankt de voordrachtgever voor de toelating om zijn tekst in ons tijdschrift te mogen overnemen.

Frans Huysmans, een missionaris uit Wolvertem

Frans Huysmans werd geboren in Rossem-Wolvertem op 6 mei 1920, als oudste van zes kinderen. Zijn vader Benoit Huysmans (1885-1978) was geboren en getogen in Rossem en was onder meer medestichter van de Wolvertemse Raiffeisenkas. Zijn moeder Adelia De Potter (1889-1975) kwam van Steenhuffel.

Huysmans ging naar de kleuterschool bij de zusters van Rossem en naar de jongensschool in Impde, waar toen meester De Prins schoolhoofd was. Later verklaarde hij dat hij van jongsaf de droom had gekoesterd om priester-missionaris te worden. Mee daarom gingen zijn ouders ermee akkoord dat hij als interne leerling ging studeren aan het College van het Eucharistisch Hart van de paters redemptoristen in Essen. De verbindings- en verplaatsingsmogelijkheden waren toen nog lang niet zo comfortabel als nu en dat college aan de Nederlandse grens leek aan de andere kant van de wereld te liggen.

Als hij negentien is, beslist Huysmans in te treden bij diezelfde redemptoristen, een priestercongregatie die in 1732 in Italië was gesticht door Alfonsus de Liguori en die via Oostenrijk en Duitsland naar België was gekomen. Haar leden legden zich vooral toe op predikatie en volksmissies. In september 1939 begint hij een jaar noviciaat in Sint-Truiden; traditioneel een jaar van gebed, bezinning en religieuze literatuur. Maar wanneer op 10 mei 1940 de oorlog uitbreekt, moeten alle jonge mannen vanaf zestien jaar het land verlaten. Samen met de andere novicen vlucht Huysmans naar Frankrijk. Na de Belgische capitulatie keren ze naar Sint-Truiden terug en nemen er de draad van hun ingetogen en biddend leven weer op. Dan studeert Huysmans twee jaar filosofie in het redemptoristenklooster van Beauplateau bij Saint-Hubert. Vlaamse en Waalse seminaristen leven er samen en de voertaal is er verplicht Frans. Hij voltooit zijn priesteropleiding (drie jaar theologie, apologetica, moraal...) in het klooster van Leuven. Op 2 februari 1946 wordt hij tot priester gewijd.

Na zijn wijding zou Huysmans filosofie gaan studeren aan de Katholieke Universiteit in Leuven. Maar eind oktober veranderen zijn oversten van gedacht en benoemen hem tot leraar in de vierde latijnse aan het college in Essen. In 1949 sturen ze hem naar de Gregoriaanse Universiteit in Rome waar hij in 1952 het doctoraat Kerkelijk Recht behaalt. Terug in Vlaanderen doceert hij een jaar lang kerkelijk recht bij de redemptoristen in Leuven.

Eind 1953 wordt zijn grote droom werkelijkheid. Hij vertrekt als missionaris naar het Caraïbische eiland Dominica in Midden-Amerika. "Dominica kan je vergelijken met een Belgische provincie met 80.000 inwoners. De republiek werd in 1493 tijdens de tweede reis van Christoffel Columbus ontdekt op een zondag en zo is de naam van het prachtige eiland te verklaren", aldus Huysmans. De redemptoristen hebben in de Antillen een missie-provincie die zich toentertijd uitstrekte over Haïti en de eilandjes Dominica, Antigua, Montserrat, Saint Kitts en Nevis. Samen vormden ze het bisdom Roseau. Huysmans verblijft in het klooster van de hoofdstad Roseau in Dominica, doet er parochiewerk in de kathedraal, runt de drukkerij van het bisdom en is proost van de plaatselijke Katholieke Arbeidersjeugd. Van augustus 1961 tot april 1964 is hij bovendien vice-provinciaal, de directe medewerker van de overste van de hele missie-provincie.

In april 1964 wordt hij door pater generaal William Gaudreau in Rome, de algemene overste van alle redemptoristen ter wereld, teruggeroepen uit Dominica om provinciaal te worden van de Vlaamse redemptoristen-provincie. Hij is nu verantwoordelijk voor het godsdienstig leven en de goede gang van zaken in een negental kloosters in Vlaanderen en ook voor de missie-

posten die in Kongo, Libanon en de Antillen door Vlaamse redemptoristen worden beheerd. In die functie heeft hij contact met nagenoeg alle paters en broeders, bezoekt hij de diverse kloosters en missieposten en reist hij meermaals naar Rome om er besprekingen te voeren, vergaderingen bij te wonen en contacten te leggen met redemptoristen uit andere landen of met priesters uit andere congregaties. In die eerste jaren na het Tweede Vaticaans Concilie was men ook in kloosters aan een herbronning toe. De volksmissies en retraites, die de redemptoristen bekend hadden gemaakt, deden het niet meer bij de grote massa van gelovigen. En het katholiek onderwijs kwam meer en meer in handen van leken. Huysmans hielp zijn confraters om het essentiële van het bijkomstige te onderscheiden en om hun identiteit als religieuzen opnieuw te ontdekken.

Volgens de statuten van de congregatie wordt een provinciaal benoemd voor drie jaar en kan hij hooguit twee termijnen na elkaar in functie blijven. In januari 1972 volgt zijn confrater Albert Van den Broeck hem op. Huysmans reist opnieuw af naar Roseau en neemt zij taak als vice-provinciaal van het missie-bisdom weer op.

In 1977 benoemt de plaatselijke bisschop Arnold Boghaert hem tot directeur van het Diocees Pastoraal Centrum in Roseau. Gedurende bijna twintig jaar staat hij in voor de vorming en opleiding van lekenverantwoordelijken in het bisdom. Met de medewerking van een Amerikaans missionaris van Belgische afkomst sticht hij een katholieke radiozender Voice of the Islands en werkt mee aan de uitzendingen. De zender brengt religieuze informatie, maar behandelt ook vormende thema's en politiek.

Alles liep evenwel niet van een leien dakje. In november 1978 wordt Dominica onafhankelijk en in de chaos die daarop volgt nemen drugsgebruik en aidsbesmetting toe en wordt het werk van de missionarissen fel bemoeilijkt. Op 29 augustus 1979 verwoest de orkaan David het pas opgebouwde Pastoraal Centrum, zodat Huysmans nagenoeg van voren af aan moet beginnen. Op het persoonlijke vlak wordt hij geconfronteerd met de dood van zijn moeder en vader. Gelukkig krijgt hij morele en financiële steun uit Vlaanderen. De missiekring van Wolvertem en de parochie Rossem zetten allerlei acties op touw. En in de fusiegemeente Meise besliste de gemeenteraad om in de begroting ook geld vrij te maken voor ontwikkelingshulp en ontwikkelingsprojecten. Huysmans kreeg jarenlang een mooi bedrag waarmee hij onder meer de installatie en de uitzendingen van zijn radio-omroep kon financieren. In 1995 nog, vlak voor zijn terugkeer naar België, heeft hij samen met zuster Elza Van den Bussche uit Leuven en met de financiële steun van buitenaf, het Alpha-Center opgericht, een school voor mentaal en fysisch gehandicapte kinderen.

Op 9 september 1995, als hij vijfenzeventig is, komt hij naar België terug. Op 3 november 1995 verleent de regering van Dominica hem de 'Sisserou Award for Meritorious Service of the State', de tweede hoogste onderscheiding in dat land. Op zondag 2 juni 1996 wordt hij in Rossem gevierd naar aanleiding van vijftig jaar priesterschap.

Het Magdalenaklooster in Jette wordt zijn nieuwe woonst. Hij zet zich nog in voor asielzoekers en migranten, maar zijn gezondheid gaat snel achteruit. De laatste jaren van zijn leven is hij gedeeltelijk verlamd.

Hij overleed in Jette op 4 september 2001 en werd begraven op het gemeentelijke kerkhof. Hij was eenentachtig jaar geworden en had vijftig jaar als priester gewerkt.

Frans Van Campenhout

De parochieregisters van Rossem.

De registers van Rossem, Meuzegem en Impde werden destijds samengebracht onder Wolvertem en staan onder deze naam in het rijksarchief. Misschien staan zij nu wel opgeslagen onder Meise door de samenvoeging van gemeenten.

Het eerste register bevat de doopakten van Rossem van 1590 tot 1652 met folio's genummerd van 1 tot en met 44.

Vanaf folio 22 tot en met 28 heeft de toenmalige pastoor de doopakten op een ietwat speciale manier ingeschreven.

Hij vermeldde namelijk eerst de ouders met een samenvattende tekst zoals bijvoorbeeld in het geval van een familie **De Vleminck** door te schrijven "**Proles hendrici de Vleminck et Joannæ Jacobs**". Daaronder volgt dan een opsomming van een aantal kinderen uit dit gezin (in dit geval drie kinderen) 1^a Laurentius (1607), 2^a Philippus (1610) en 3^a Joanna (1612).

Na de opsomming van deze drie kinderen schreef de pastoor dan een volgend gezin met de tekst "**Proles Petri Mesaus et Mariæ Van overstraete**".

Op zich is daar in feite niets speciaals mee doch;

Bij het opmaken van de klappers in 1878 heeft men zich vergist en heeft men de kinderen toegedicht aan de echtparen die **onder** de kinderen vermeld staan en in feite had men als ouders moeten aangeven deze die **boven** de kinderen vermeld werden.

In ons voorbeeld hierboven kregen dus de kinderen van **Henricus De Vleminck en Joanna Jacobs** de familienaam toegemeten die onder de akten stonden en werden zij als **Mesaus** in de klapper vermeld.

Door het toepassen van deze verkeerde interpretatie werden **een 80-tal kinderen onder een verkeerde naam in de klapper ingeschreven.**

We gaan nu bij gelegenheid trachten deze verkeerde doopakten op te vissen zodat mogelijk een aantal mensen die vroeger vastgelopen zijn door het ontbreken van de juiste namen, nu misschien alweer een stapje verder kunnen met de samenstelling van hun stamboom.

Voorlopig beginnen wij met f° 23 v° met het hierboven reeds genoemde gezin. Op de volgende pagina zie je een scan van die bladzijde 23 v°. Op de drie nakomende pagina's komen dan de bewerkingen van de drie verschillende doopakten van de kinderen uit het gezin van **Henricus De Vleminck** (ook De Vleminck, De Vlaminck) en **Joanna Jacobs**.

U zal op de hierna weergegeven pagina duidelijk kunnen zien waar het is misgelopen. De echtparen en de kinderen staan hierop aangegeven. Op de drie pagina's daarna vind men dan de afzonderlijke bewerking van de drie doopakten der kinderen **De Vle(m)minck**.

Deze uiteenzetting lijkt mogelijk wel een beetje ingewikkeld maar zodra je alle bladzijden goed hebt bekeken zal alles wel duidelijk worden.

1ste *Proles Hendrici de Vlemminck*
 2de *Proles Petri Mesaus*
 3de *Proles Petri Mesaus*
 4de *Proles Petri Mesaus*
 5de *Proles Petri Mesaus*
 6de *Proles Petri Mesaus*
 7de *Proles Petri Mesaus*
 8de *Proles Petri Mesaus*
 9de *Proles Petri Mesaus*
 10de *Proles Petri Mesaus*
 11de *Proles Petri Mesaus*
 12de *Proles Petri Mesaus*
 13de *Proles Petri Mesaus*
 14de *Proles Petri Mesaus*
 15de *Proles Petri Mesaus*
 16de *Proles Petri Mesaus*
 17de *Proles Petri Mesaus*
 18de *Proles Petri Mesaus*
 19de *Proles Petri Mesaus*
 20de *Proles Petri Mesaus*
 21de *Proles Petri Mesaus*
 22de *Proles Petri Mesaus*
 23de *Proles Petri Mesaus*
 24de *Proles Petri Mesaus*
 25de *Proles Petri Mesaus*
 26de *Proles Petri Mesaus*
 27de *Proles Petri Mesaus*
 28de *Proles Petri Mesaus*
 29de *Proles Petri Mesaus*
 30de *Proles Petri Mesaus*
 31de *Proles Petri Mesaus*
 32de *Proles Petri Mesaus*
 33de *Proles Petri Mesaus*
 34de *Proles Petri Mesaus*
 35de *Proles Petri Mesaus*
 36de *Proles Petri Mesaus*
 37de *Proles Petri Mesaus*
 38de *Proles Petri Mesaus*
 39de *Proles Petri Mesaus*
 40de *Proles Petri Mesaus*
 41de *Proles Petri Mesaus*
 42de *Proles Petri Mesaus*
 43de *Proles Petri Mesaus*
 44de *Proles Petri Mesaus*
 45de *Proles Petri Mesaus*
 46de *Proles Petri Mesaus*
 47de *Proles Petri Mesaus*
 48de *Proles Petri Mesaus*
 49de *Proles Petri Mesaus*
 50de *Proles Petri Mesaus*

Proles hendrici de Vlemminck et Joannæ Jacops

Hier volgen de kinderen De Vlemminck

Proles Petri Mesaus et Martæ Van overstraete

Hier volgen de kinderen Mesaus

De Vleminck Laurentius

= Rossem 5 augustus 1607¹

zv: Hendricus DE VLEMINCK en Joanna JACOPS

peter: Antonius DE VLEMINCK
meter: Anna VERHUEST

The image shows a handwritten Latin document, likely a baptismal record. The text is written in a cursive script and is organized into three numbered entries. The first entry (1^a) mentions 'bap. est Laurentius' and 'An^o 1607'. The second entry (2^a) mentions 'bap. est' and 'An^o 1607'. The third entry (3^a) mentions 'bap. est' and 'An^o 1607'. The text is somewhat faded and difficult to read in places.

Proles hendrici

De Vleminck et Joannæ

Jacops

1^a bap. est Laurentius² An^o 1607

5 Aug. L. Antonius de Vleminck
et Anna Verhuest.

Voor de rest van deze akte zie Philippus (1610) en Joanna (1612) DE VLEMINCK

¹ Uit doopregister van Rossem 1/f° 23 v° - archief Medard Moerenhout – GensFlandria.

² Deze Laurentius staat in de klapper van 1878 vermeld als "Laurentius Mesaus" maar lijkt me onterecht omdat men de ouders heeft genomen die onderaan de akten vermeld werden en in feite had men de ouders moeten nemen die bovenaan de akten vermeld staan. Men kan dat in vele gevallen trouwens vaststellen aan de hand van de namen der doopgetuigen die niet blijken overeen te stemmen met de rest van de familie.

De Vleminck Philippus

= Rossem 31 december 1610³

zv: Hendricus DE VLEMINCK en Joanna JACOPS

peter: Philippus JACOPS

meter: Catharina HEMELRIJCX

Proles hendrici
De Vleminck et Joannæ
Jacops
2^a bap. est A^o 1610 ult. Decemb.
noie Philippus⁴. L. Philippus
Jacops et Catharina hemelrijcx
3^a bap. est A^o 1610 ult. Decemb.
noie Philippus⁴. L. Philippus
Jacops et Catharina hemelrijcx

*Proles hendrici
De Vleminck et Joannæ
Jacops*

2^a bap. est A^o 1610 ult. Decemb.
noie Philippus⁴. L. Philippus
Jacops et Catharina hemelrijcx

Voor de rest van deze akte zie Laurentius (1607) en Joanna (1612) DE VLEMINCK

³ Uit doopregister van Rossem 1/f° 23 v° - archief Medard Moerenhout – GensFlandria.

⁴ Deze **Philippus** staat in de klapper van 1878 vermeld als “Philippus Mesaus” maar lijkt me onterecht omdat men de ouders heeft genomen die onderaan de akten vermeld werden en in feite had men de ouders moeten nemen die bovenaan de akten vermeld staan. Men kan dat in vele gevallen trouwens vaststellen aan de hand van de namen der doopgetuigen die niet blijken overeen te stemmen met de rest van de familie.

De Vleminck Joanna

= Rossem 24 juni 1612⁵

dv: Hendricus DE VLEMINCK en Joanna JACOPS

peter: Joannes JACOPS alias HELLEBEKE
meter: Joanna VAN HEMELRIJCK

~~Proles Hendrici~~
~~De Vleminck et Joannæ~~
~~Jacops~~
1^a bap. est A^o 1612 xxxxxx ? Jois.
2^a bap. est A^o 1610 Phil. Jacops
3^a bap. est A^o 1612 Phil. Jacops
bapt. noiê Joanna⁷ L. Joês
Joês Jacops alias hellebeke
et Joanna van hemelrijck

Proles hendrici

De Vleminck et Joannæ

Jacops

3^a bap. est A^o 1612 xxxxxx ? Jois.⁶

bapt. noiê Joanna⁷ L. Joês

Joês Jacops alias hellebeke

et Joanna van hemelrijck

Voor de rest van deze akte zie Laurentius (1607) en Philippus (1610) DE VLEMINCK

⁵ Uit doopregister van Rossem 1/f° 23 v° - archief Medard Moerenhout – GensFlandria.

⁶ De doopdatum is hier erg verward en onduidelijk maar in de klapper van 1878 vermeld men 24.06.

⁷ Deze Joanna staat in de klapper van 1878 vermeld als “Joanna Mesaus” maar lijkt me onterecht omdat men de ouders heeft genomen die onderaan de akten vermeld werden en in feite had men de ouders moeten nemen die bovenaan de akten vermeld staan. Men kan dat in vele gevallen trouwens vaststellen aan de hand van de namen der doopgetuigen die niet blijken overeen te stemmen met de rest van de familie.

Toneelavond op zondag 19 oktober 1975

PROGRAMMA

In samenwerking met "TIJL EN NELE" uit Brussegem, stelt onze
toneelafdeling "BETER LAAT DAN NOOIT" voor

"HET BUITENKANSJE"

blijspel in 3 bedrijven door Paul Van Morckhoven

Personen :

Justine Van den Bergh

Léon Van den Bergh, haar broer

Elly, z'n dochter

Dora, meid bij Justine

Theo Sprengers

Arnold Allaert

Van Gool, elektriker

Van Mol, ingenieur

J. Streulens

J. Van Buggenhout

J. De Smedt.

D. Verbeeck

L. Vercammen

P. Lesaffer

J. Deneef

G. Verbelen

Decor en lichtinstallatie

Voorzegster :

L. Vercammen

M.J. Lesaffer

Algemene leiding : P. LESAFFER

Begin : 18 u. 30'

Deelname in de kosten : 50 fr.

Tijdens de opvoering, NIET ROKEN ! a.u.b.

HET TONEELLEVEN IN MEISE

(1925 – 2003)

door Piet De Cuyper (1997-2003)

“BETER LAAT DAN NOOIT”

De Toneelkring van de Kristelijke Bond van Gepensioneerden van Meise

In het gezegende jaar 1968 werd er door een toneeldame van reeds gezegende leeftijd een toneelkring opgericht met acteurs van gezegende leeftijd.

Stel U voor dat de zeven acteurs in de eerste productie van deze toneelkring samen 476 jaar jong waren. Want jong waren ze toen ze voor de eerste keer op de planken stonden onder leiding van de toen 69-jarige Jeanne Streulens. Zij kreeg het voor mekaar om na weken van intense voorbereiding een blijspel op de planken van de parochiezaal van de meisjesschool te brengen.

Het was januari 1968 toen “**Familie Ondereen**” werd opgevoerd tijdens de maandelijkse ledenvergadering van de Kristelijke Bond van Gepensioneerden te Meise. Daarna werden ze ook uitgenodigd om dit nog eens over te doen voor de collega’s in Wolvertem.

H. Maesschalck (70 jaar), J. Demol (72 jaar), P. Bransteert (68 jaar), E. Munster (72 jaar), Mevrouw Desmet (58 jaar), Mevrouw Bettens (67 jaar) en Jeanne Streulens (69 jaar) waren de acteurs die volgens Louis Becq in dagblad “Het Volk” en “Schoon Meise”, ondanks hun hogere leeftijd “een perfecte tekstkennis hadden, een vlot taaldebiet en een boeiende beweeglijkheid”.

De start was dus gegeven om onder de kundige leiding van Jeanne Streulens voor de daaropvolgende jaren meerdere toneeloptredens te plannen maar dan niet alleen meer voor de leden maar voor een uitgebreid publiek...

In 1969 traden ze voor de tweede keer voor het voetlicht met het blijspel “**De Truc van Tienus**”. Jeanne Streulens had weer de regie voor haar rekening genomen en volgens Louis Becq in “Het Volk” en “Schoon Meise” stond het uitstekend voorbereidend werk van Jeanne (70 jaar) garant voor een knap staaltje van gepensioneerden-kreativiteit. Volgens de krant speelde Piet Bransteert voortreffelijk de rol van pantoffelheld terwijl Mevr. Desmet als bazige vrouw Bertha haar “ondankbare” rol volledig onder de knie had. Lien, de zuster van Bertha werd zeer vlot gespeeld door Marieke Bettens en Miel Munster werd zeer gewaardeerd als Piet, de man van Lies. Henri Maesschalck

acteerde met natuurlijke waardigheid in de rol van de dokter. Jef De Cuyper was de tekstopgever.

De toneelkring van de Kristelijke Bond van Gepensioneerden van Meise was goed op dreef want in 1970 werd reeds een volgende toneelstuk geprogrammeerd.

Het blijspel “**Haar laatste wil**” werd onder grote belangstelling opgevoerd in aanwezigheid van burgemeester Jules Van Campenhout en schepen en volksvertegenwoordiger Jos Chabert. De twaalf geestdriftige acteurs gaven onder leiding van Jeanne Streulens het beste van zichzelf.

“Schoon Meise” van 1970 bericht als volgt : “Henri Maesschalck kweet zich plechtig van de voor hem geknipte notarisrol en werd bijgestaan door zijn twee rusteloos werkende bedienden, goed vertolkt door Jef Demol en Pieter Bransteert. Ook de heer en mevrouw Van Buggenhout, in de rol van dienstknecht en dienstmeid, brachten een genietbare vertolking. Geslaagd was het optreden van L. Vercammen als de kunstminnende Hans Alkema, terwijl mevr. De Bondt voor een vlotte interpretatie zorgde van nicht Tilly, aan wie de erfenis zou toekomen.

J. Munster hield er weeral met kruimige gezegden de geestdrift in. J. Lenaerts en M. Bettens, als het spekslagers-echtpaar Smetselaar, vertolkten vol overgave de meest komische situaties. Ook E. Munster liet zich niet onbetuigd en toonde zich de gedroomde pantoffelheld. Tenslotte was er mevr. A. Verdoodt, die als bazige mevr. Groen een levendige uitbeelding bracht. Achter de schermen zorgden Lode Verdoodt en mevr. Desmedt voor de lastige opgeverstaak.

Toen werd het een beetje stil rond de toneelkring "**Beter laat dan nooit**" maar de nooit aflatende Jeanne Streulens kreeg het in 1975 voor mekaar dat er weer toneel werd gespeeld in de Bond van Gepensioneerden in samenwerking met de toenmalige toneelkring van Brussegem "Tijl en Nele" waar Jeanne regelmatig een gastrol speelde. Ook werd beroep gedaan op enkele jongere acteurs zoals Guy Verbelen en Danny Verbeeck.

Daniëlle Verbeeck was toen reeds samen met mij druk bezig om onze huidige toneelkring "Kris-Kras" op te starten (later meer hierover) en haar toekomstige echtgenoot Guy Verbelen die in hoofdzaak franstalig was bracht het voor mekaar om in perfect nederlands zijn eerste rol te spelen. Het zouden er nog veel meer worden.

Op zondag **19 oktober 1975** werd in de parochiezaal van de huidige Sinte Maartenschool een blijspel gespeeld met als titel "**Het Buitenkansje**" onder leiding van Pol Lesaffer (zie programma). Het succes was zeer groot en de publieke belangstelling enorm en logischer wijze kon men dus ook niet anders dan dit succes verlengen...

Op zondag **17 oktober 1976** werd de samenwerking met toneelkring "Tijl en Nele" verdergezet en werd het blijspel "**Een schat van een dochter**" opgevoerd (zie programma).

Was het nu door de opkomst van toneelkring "Kris-Kras" waar Jeanne haar beste krachten aan wijdde of door te weinig belangstellende acteurs maar 1976 was het laatste toneelseizoen van "**Beter laat dan nooit**".

Jeanne Streulens werd ere-voorzitster en mecenas van toneelkring Kris-Kras Meise dat zijn eerste productie bracht in de zaal Triomf waar Jeanne Streulens de hoofdrol vertolkte als 75-jarige in de thriller "Bemoelial" (later komen we zeker terug op deze gebeurtenis).

Tot zover de toneelbelevissen van "Beter laat dan nooit" van de Kristelijke Bond van Gepensioneerden van Meise.

K.A.V.-Meise speelde ook toneel...

Ik kwam tot de ontdekking dat K.A.V.-Meise ook toneel speelde al was het maar eenmalig. Zij speelden dan nog wel de klassieker van Felix Timmermans **“En waar de ster bleef stille staan”** voor hun leden en hun familie.

Onze beschouwing over “Het Toneelleven in Meise” zou echter niet volledig zijn indien we ook dit niet zouden vermelden.

Het was Kersttijd 20 december 1969 toen de K.A.V. dit overbekende kerstspel opvoerde. “Schoon Meise” bericht verder :
“Wie zou denken dat het volkse en aangrijpende toneelstuk van de goede ”Fé” niet tot zijn recht kan komen als het gespeeld wordt door enkel vrouwelijke acteurs heeft het verkeerd voor. Tien toneelminnende vrouwen uit de K.A.V. maakten het stuk tot een aanvaardbaar geheel. In de opvoering zelf geen zweem van onbeheerste kluchtigheid, wel de bestendige zorg om het woord van de toneelschrijver in de juiste toon te houden.

De opvoering opgevat als een kerstgeschenk aan de leden van de K.A.V., echtgenoten en kinderen werd een innig beleven van het schone kerstmirakel. Gusta Gierts bracht de boeiende uitbeelding van de Pitje Vogel-figuur, Hilde Steegmans ontroerde in de rol van Suskewiet en Florence Van Schel-Verbaanderd stak ziel en leven in de figuur van de schooier Schrobberbeeck. De rol van de duivel vond in Lucienne Lenaerts een waardige vertolkster. Wis Busseniers wist zich in de voor haar geknipte rol van waardin Polien Pap ten volle uit te leven terwijl Hildeke Busseniers in het samenspel met Suskewiet al haar liefalligheid vol overtuiging in de weegschaal wierp. Eliane Petit als Maria en als de Lieve Vrouw van de Zeven Smarten, Suzanne Verbaanderd in de rol van Jozef en in de rol van de volkswrouw, Lieve Manteleers als volwaardig burgemeester en daarna als de Lieve Vrouw van de Stilte, Josée Van Bever in de rol van de koster en vervolgens als de Lieve Vrouw van Zoete Troost hielpen het toneelstuk waar te maken.

Dekor en regie waren in handen van Lief Van Schel. Haar dekors getuigden van fijne smaak en maakten het stuk tot een afgewerkt geheel. Achter en rond het doek hielpen Kor Van Schel, Frank Vindevogel, Simonne Becq, Brigitte Detré en Pol Maertens voor de techniek, het toneelschikken en het voorzeggen” aldus Louis Becq in Dagblad “Het Volk” en “Schoon Meise”.

Volgende aflevering gaat over het schooltoneel in de Sinte Maartenschool, “De Leertuin” van Meise-centrum en de gemeentelijke basisschool te Brixius-Rode.

ZOALS DE OUDEN ZONGEN ...

Van jaar tot jaar hebben we gezien hoeveel van onze kleine buurtwinkeltjes en lokale ambachtslui hier hun deuren moeten sluiten, onder druk van de grootwarenhuizen en doe-het-zelf-winkels. Vaak waren het ondernemingen welke generaties lang van ouders op kinderen in het leven werden gehouden. Zij die het overleefden konden het alleen maar redden mits miljoeneninvesteringen in hun bedrijven, denken we maar aan Frigomil, Sammels, Van Hie, Cockaert, e.a. Om de voeling met de veeleisende moderne tijden niet te verliezen hebben bijna alle kleinhandelaars hun winkels drastisch moeten moderniseren, dan denken we aan bakkers, beenhouwers, cafe's, kledingzaken, e.a. Het is dan ook met een beetje nostalgie dat we terugdenken aan de vele familiebedrijfjes of beroepen waar één of meerdere generaties stand hielden of nog houden. Dankbaar om wat deze mensen presteerden, willen wij ze allen in de schijnwerpers zetten. Ooit konden we hier ter plaatse beroep doen op onze eigen blokmaker (Steenweg op Merchtem), hoefsmeden (Stationsstraat en Steenweg op Merchtem), uurwerkmaker (Steenweg op Merchtem), mandenmaker (Stationsstraat), hoedenmaaksters (Gemeenteplein en Hoogstraat), paraplu-hersteller (Driesstraat), vellenbewerker (Hoogstraat), gareelmaker (Oppemstraat) en nog zovele anderen.

De bakkersfamilie Weverberg

Louis 1879 – 1945

Jozef 1910 – 1986

Edgard 1940 -

Ludwig 1964 -

Vier generaties Weverberg hebben hier mede voor ons dagelijks brood gezorgd. Stamvader Johannes, in Herne geboren is zich in 1832 in de Stationsstraat te Wolvertem komen vestigen, respectievelijk in de nummers 1,5 en 44 (Edgard vernam van zijn ouders dat het nr 44 de grote woning van Frans V den Bossche zou geweest zijn). De Stationsstraat stond in die tijd in de gemeenteregisters vermeld als "Chaussee". Tussen 1911 en 1920 werd de bakkerij overgebracht naar het Gemeenteplein 3. De familie Weverberg liet de bakkerij over in 1999.

De doktersfamilie Van de Bruel

Eugène 1870 – 1924

Albert 1898 – 1985

Yves 1935 – 1978

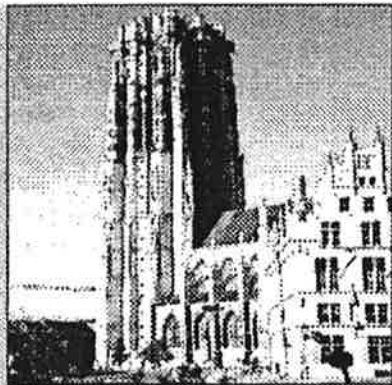
Albert 1968 -

Deze doktersfamilie kan ook bogen op een traditie dat de kinderen in de voetstappen treden van de vader. Stamvader Yvo(n) Van den Bruel °1808 was dokter in Wiekevorst. Zijn zoon Désiré °1832 was dokter in Huldenberg. Zijn zoon Eugène vestigde zich als dokter te Wolvertem, waar hij ook nog burgemeester werd. Dan volgden nog drie generaties Van den Bruel als huisartsen. Volledigheidshalve nog vermelden dat Annick, dochter van Yves en zus van Albert (junior) interniste is.

Andere families komen later aan bod

Jef Van den Brande

MECHELEN Bourgondische stad

BERLA GAAT OP UITSTAP

Zoals de traditie het wil, hebben wij weer het idee opgevat om met de kring op uitstap te gaan en meerbepaald naar de stad Mechelen. Hierbij wordt ons de gelegenheid geboden om meer van de geschiedenis van deze stad te leren, een stad met een eeuwenoude geschiedenis die op een boogscheut van ons dorp ligt.

Onze uitstap zal plaatsvinden op zaterdag 15 mei 2004

Wenst U meer inlichtingen? -Geef dan even een seintje bij

Michel Van den Broeck (voorzitter) tel:015/71.53.31

Peter Carrière (secretaris) tel.02/269.29.52 - E-mail peter.carrière@pandora.be

“Het is niet eenvoudig om te checken of u voor alles wel op de goede manier verzekerd bent, maar een makelaar die aan uw kant staat wil dat graag samen met u doen.”

N.V. ZAKENKANTOOR BOGAERTS

Boechtstraat 15 - 1860 MEISE

Tel. (02) 269 99 70 - Fax (02) 269 93 17

CDV nr : 13209

VERZEKEREN AAN DE KANT VAN DE KLANT

Dit *kwaleitsmerk* betekent dat we als makelaar ERKEND en ONAFHANKELIJK zijn, en dat we de strenge normen van ETHIEK, EFFICIENCY en OPLEIDING hoog in ons vaandel dragen.

